

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 13. prosinca 2023.
(OR. en)

13479/23

LIMITE

PECHE 397
FAO 43

Međuinstitucijski predmet:
2023/0262 (NLE)

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: ODLUKA VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja i o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2019/869

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2023/...

od ...

**o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije
u Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja
i o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2019/869**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. u vezi s
člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Odlukom Vijeća 98/416/EZ¹ Unija je sklopila Sporazum o osnivanju Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja („Sporazum o GFCM-u”). Bugarska, Hrvatska, Cipar, Francuska, Grčka, Italija, Malta, Rumunjska, Slovenija i Španjolska također su ugovorne stranke Sporazuma o GFCM-u.
- (2) Opća komisija za ribarstvo Sredozemlja (GFCM) donosi mjere kojima se osigurava dugoročno očuvanje i održivo iskorištavanje ribolovnih resursa te održivi razvoj akvakulture na području djelovanja GFCM-a. Takve mjere mogu postati obvezujuće za Uniju.

¹ Odluka Vijeća 98/416/EZ od 16. lipnja 1998. o pristupanju Europske zajednice Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja (SL L 190, 4.7.1998., str. 34.).

- (3) Uredbom (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹ predviđa se da Unija osigurava da su aktivnosti u ribarstvu i akvakulturi dugoročno ekološki održive i da se njima upravlja na način koji je u skladu s ciljevima postizanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje i doprinosa dostupnosti opskrbe hranom. Njome se predviđa i da Unija primjenjuje predostrožni pristup upravljanju ribarstvom i nastojati osigurati da se iskorištavanjem živih morskih bioloških resursa obnavljaju i održavaju populacije izlovljivanih vrsta iznad razina koje mogu osigurati najviši održivi prinos. Nadalje, njome se predviđa da Unija poduzima mjere upravljanja i očuvanja na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih savjeta, podržava razvoj znanstvenog znanja i savjetovanja, postupno eliminira prakse odbacivanja ulova i promiče načine ribolova kojima se doprinosi selektivnijem ribolovu, izbjegavanju i smanjenju, koliko god je moguće, neželjenih ulova te ribolovu s malim utjecajem na morski ekosustav i ribolovne resurse. Uz to, u Uredbi (EU) br. 1380/2013 izričito se predviđa da Unija te ciljeve i načela primjenjuje u svojoj vanjskoj politici u području ribarstva.

¹ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 22.).

- (4) U skladu s komunikacijama Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenima „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. Vraćanje prirode u naše živote”, „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama” i „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” ključno je štititi prirodu i preokrenuti trend propadanja ekosustavâ. Klimatske promjene i gubitak bioraznolikosti ne smiju ugroziti dostupnost robe i usluga koje zdravi morski ekosustavi pružaju ribarima, obalnim zajednicama i cijelom čovječanstvu.
- (5) U Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenoj „Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu” upućuje se na konkretne mjere za smanjenje količine plastike i onečišćenja mora te gubitka ili ostavljanja ribolovnog alata u moru. Nadalje, Komunikacijom Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla” nastoji se smanjiti količinu plastičnog otpada u moru za 50 % i količinu mikroplastike koja se ispušta u okoliš za 30 %.

- (6) U Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenoj „Određivanje smjera za održiv plavi planet”, naglašava se važnost zaštite i očuvanja morske bioraznolikosti u okviru vanjskog djelovanja Unije. Unija je najistaknutiji akter u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO-i) i tijelima za ribarstvo diljem svijeta. Unija u njima promiče održivost ribljih stokova i transparentno donošenje odluka na temelju pouzdanih znanstvenih savjeta, potiče znanstvena istraživanja i jača sukladnost s pravilima.
- (7) Kako je navedeno u zaključcima ministarske konferencije o održivosti ribarstva u Sredozemlju, na kojoj je 30. ožujka 2017. donesena Ministarska deklaracija MedFish4Ever iz Malte, te Konferencije na visokoj razini o ribarstvu i akvakulturi Crnog mora, na kojoj je 7. lipnja 2018. donesena Ministarska deklaracija iz Sofije, za djelovanje Unije u okviru GFCM-a ključno je promicanje mjera kojima se podupire i povećava prikupljanje podataka i znanstveno ocjenjivanje, upravljanje ribarstvom utemeljeno na ekosustavu, kultura sukladnosti radi zaustavljanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, održivi artizanalni ribolov i akvakultura, veća solidarnost i koordinacija.

- (8) U Strategiji GFCM-a za održivo ribarstvo i akvakulturu u Sredozemnom i Crnome moru do 2030., koja je donesena 2021., objedinjuju se i dodatno razrađuju obveze i prioritete iz prethodnih ministarskih deklaracija, a naglasak se stavlja i na mjere za bolje suočavanje sa sve ozbiljnijim izazovima, kao što su klimatske promjene, neautohtone vrste, sve vrste onečišćenja i potreba za smanjenjem i ublažavanjem odbacivanja ulova i slučajnog ulova osjetljivih vrsta.
- (9) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na sastancima GFCM-a za razdoblje 2024. – 2028. jer mjere očuvanja i upravljanja koje donese GFCM mogu biti obvezujuće za Uniju i mogu presudno utjecati na sadržaj prava Unije, to jest na uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008¹ i (EZ) br. 1224/2009² te Uredbu (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća³.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 od 29. rujna 2008. o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvratanje od njega i njegovo zaustavljanje, o izmjeni uredaba (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1936/2001 i (EZ) br. 601/2004 i o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 1093/94 i (EZ) br. 1447/1999 (SL L 286, 29.10.2008., str. 1.).

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006 (SL L 343, 22.12.2009., str. 1.).

³ Uredba (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1006/2008 (SL L 347, 28.12.2017., str. 81.).

- (10) Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na sastancima GFCM-a trenutačno je utvrđeno Odlukom Vijeća (EU) 2019/869¹. Primjereno je tu odluku staviti izvan snage i zamijeniti je novom odlukom koja bi obuhvaćala razdoblje 2024. – 2028.
- (11) S obzirom na to da se priroda ribolovnih resursa na području djelovanja GFCM-a mijenja i da je stoga potrebno u stajalištu Unije uzeti u obzir nove događaje, uključujući nove znanstvene i druge relevantne informacije koje su predstavljene prije ili tijekom sastanaka GFCM-a, u skladu s načelom lojalne suradnje među institucijama Unije, sadržanom u članku 13. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji, trebalo bi utvrditi postupke za godišnje utvrđivanje stajališta Unije za razdoblje 2024. – 2028.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

¹ Odluka Vijeća (EU) 2019/869 od 14. svibnja 2019. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja (GFCM) te o stavljanju izvan snage Odluke od 19. svibnja 2014. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Unije u okviru GFCM-a (SL L 140, 28.5.2019., str. 84.).

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na sastancima Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja (GFCM) utvrđeno je u Prilogu I.

Članak 2.

Godišnje utvrđivanje stajališta koje treba zauzeti u ime Unije na sastancima GFCM-a provodi se u skladu s Prilogom II.

Članak 3.

Stajalište Unije utvrđeno u Prilogu I. ocjenjuje i, prema potrebi, revidira Vijeće na prijedlog Komisije najkasnije do godišnjeg sastanka GFCM-a koji će se održati 2029.

Članak 4.

Odluka (EU) 2019/869 stavlja se izvan snage.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica

PRILOG I.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije
u Općoj komisiji za ribarstvo Sredozemlja (GFCM)

1. NAČELA

Unija u okviru GFCM-a:

- (a) osigurava da su mjere donesene u okviru GFCM-a usklađene s međunarodnim pravom, a posebno s Konvencijom UN-a o pravu mora iz 1982., Sporazumom UN-a o očuvanju i upravljanju pograničnim ribljim stokovima i vrlo migratornim ribljim stokovima iz 1995., Sporazumom Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama očuvanja i upravljanja iz 1993. te Sporazumom FAO-a o mjerama države luke iz 2009.;
- (b) nastoji provoditi mjere i obveze navedene u Ministarskoj deklaraciji MedFish4Ever, potpisanoj 30. ožujka 2017. u Malti, i Ministarskoj deklaraciji iz Sofije, potpisanoj 7. lipnja 2018., kojima se posebno namjerava povećati prikupljanje podataka i znanstveno ocjenjivanje, uvesti okvir za upravljanje ribarstvom utemeljen na ekosustavu, razviti kultura sukladnosti i zaustavljanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, podupirati održivi artizanalni ribolov i akvakultura te osigurati veća solidarnost i koordinacija na Sredozemlju;

- (c) promiče ciljeve Sporazuma u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora u pogledu očuvanja i održivog iskorištavanja morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije i na 15. konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti, posebno u pogledu jačanja zaštite morske bioraznolikosti i zaštite 30 % svjetskih oceana kao zaštićenih morskih područja;
- (d) doprinosi provedbi europskog zelenog plana, u skladu sa zaključcima Vijeća od 23. listopada 2020. naslovljenima „Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem”, zaključcima Vijeća od 10. lipnja 2021. naslovljenima „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama”, posebno u pogledu zaštite prirode, te zaključcima Vijeća od 19. listopada 2020. o strategiji „od polja do stola” i snažnijoj Europi u svijetu;
- (e) djeluje u skladu s ciljevima i načelima Unije utvrđenima u okviru zajedničke ribarstvene politike, posebno primjenom predostrožnog pristupa i s pomoću ciljeva povezanih s najvećim održivim prinosom kako je utvrđeno u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013, kako bi se promicala provedba pristupa upravljanju ribarstvom utemeljenog na ekosustavu, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegao i smanjio neželjeni ulov i postupno napustila praksa odbacivanja ulova te kako bi se utjecaj ribolovnih aktivnosti na morske ekosustave i njihova staništa smanjio na najmanju moguću razinu, te kako bi se promicanjem gospodarski održivog i konkurentnog ribolova Unije osigurao primjeren životni standard za osobe koje ovise o ribolovnim aktivnostima i uzeli u obzir interesi potrošača;

- (f) postupa u skladu sa zaključcima Vijeća od 19. ožujka 2012. o Komunikaciji Komisije o vanjskoj dimenziji zajedničke ribarstvene politike;
- (g) postupa u skladu sa Zaključcima Vijeća od 13. prosinca 2022. o međunarodnom upravljanju oceanima za sigurne, zaštićene, čiste i zdrave oceane i mora kojima se upravlja na održiv način u pogledu očuvanja morske bioraznolikosti;
- (h) radi na primjerenom uključivanju dionika u pripremnu fazu izrade mjera GFCM-a i osigurava da su mjere donesene u okviru GFCM-a u skladu s ciljevima Sporazuma o GFCM-u;
- (i) promiče stajališta koja su u skladu s najboljim praksama regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (RFMO-i);
- (j) nastoji ostvariti usklađenost i sinergiju s politikom koju Unija provodi kao dio svojih bilateralnih odnosa u području ribarstva s trećim zemljama i osigurava usklađenost s njezinim drugim politikama, posebno u području vanjskih odnosa, zapošljavanja, okoliša, trgovine, razvoja, istraživanja i inovacija;
- (k) nastoji stvoriti jednake uvjete tržišnog natjecanja za flotu Unije na području djelovanja GFCM-a na temelju istih načela i standarda koji se primjenjuju na temelju prava Unije te promicati ujednačenu provedbu tih načela i standarda;
- (l) promiče koordinaciju između GFCM-a, postojećih RFMO-a i regionalnih konvencija o moru te, prema potrebi i ako je to primjenjivo, suradnju sa svjetskim organizacijama u okviru njihovih ovlaštenja;

- (m) promiče mehanizme suradnje među RFMO-ima koji se ne bave tunom slične takozvanom postupku iz Koebea za RFMO-e koji se bave tunom.

2. SMJERNICE

Unija nastoji, prema potrebi, podupirati GFCM u donošenju sljedećih mjera u skladu s njegovom strategijom do 2030.:

- (a) mjera za promicanje očuvanja i obnove bioraznolikosti te za promicanje održivosti stokova i uključivanja pitanja povezanih s klimatskim promjenama i neautohtonim vrstama u postupak donošenja odluka, među ostalim uvrštavanjem primjerenih mjera ublažavanja i prilagodbe u planove upravljanja;
- (b) mjera očuvanja i upravljanja za ribolovne resurse na području djelovanja GFCM-a na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih savjeta, uključujući ukupne dopuštene ulove i kvote ili regulaciju napora u izlovu živih morskih bioloških resursa koje regulira GFCM, kojima bi se postigao najviši održivi prinos. Prema potrebi, te mjere očuvanja i upravljanja obuhvaćaju posebne mjere za stokove izložene prelovu kako bi ribolovni napor i kapacitet bili u skladu s dostupnim ribolovnim mogućnostima; s obzirom na članak 29. Uredbe (EU) br. 1380/2013, ako su na razini Unije doneseni višegodišnji planovi za određeni stok ili skupinu stokova u Sredozemlju, trebalo bi uzeti u obzir njihove elemente koji se odnose na provedbu cilja postizanja najvišeg održivog prinosa kako je utvrđen u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1380/2013;

- (c) mjera za promicanje prikupljanja podataka, znanstvenih istraživanja i znanstveno utemeljenih odluka o upravljanju, jačanja odbora za sukladnost, kulture sukladnosti i periodičnog neovisnog ocjenjivanja uspješnosti; kao i za promicanje bolje suradnje između sektora ribarstva i znanstvenika;
- (d) mjera za sprečavanje nezakonitih, neprijavljenih i nereguliranih (NNN) ribolovnih aktivnosti, odvratanje od njih i njihovo zaustavljanje na području djelovanja GFCM-a, uključujući uvrštavanje na popis plovila NNN i sinkroniziranje popisa s popisima drugih RFMO-a, u skladu s Regionalnim akcijskim planom GFCM-a za borbu protiv ribolova NNN, te mjere za promicanje sljedivosti ribe i proizvoda ribarstva na temelju Dobrovoljnih smjernica za programe dokumentiranja ulova;
- (e) mjera praćenja, kontrole i nadzora na području djelovanja GFCM-a, u skladu s Regionalnim akcijskim planom GFCM-a za suzbijanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, čiji je cilj zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova jačanjem usklađenosti i provedbe u okviru GFCM-a;
- (f) promicanja mjera usmjerenih na jednake uvjete za subjekte Unije u odnosu na subjekte iz trećih zemalja na razini GFCM-a u pogledu novih pravila kontrole koja će se provoditi u okviru revidiranog sustava kontrole ribarstva Unije, kao što su daljinski elektronički nadzor i kontrola malog i rekreacijskog ribolova;
- (g) mjera za najveće moguće smanjenje negativnih posljedica ribolovnih aktivnosti i akvakulture na morsku bioraznolikost i morske ekosustave i njihova staništa, uključujući zaštitne mjere za osjetljive morske ekosustave i ključna riblja staništa na području djelovanja GFCM-a u skladu sa Sporazumom o GFCM-u i Međunarodnim smjernicama FAO-a za upravljanje dubokomorskim ribolovom na otvorenome moru te mjere za najveće moguće izbjegavanje i smanjenje neželjenog ulova, osobito osjetljivih morskih vrsta, i za postupno napuštanje prakse odbacivanja ulova;

- (h) mjera za smanjenje onečišćenja mora i sprečavanje bacanja plastike u more te smanjenje utjecaja plastike koja se nalazi u moru na morsku bioraznolikost i ekosustave, uključujući mjere za smanjenje posljedica ostavljenog, izgubljenog ili na drugi način u oceanu odbačenog ribolovnog alata i za olakšavanje identifikacije i uklanjanja takvog alata na temelju Dobrovoljnih smjernica FAO-a o označivanju ribolovnog alata;
- (i) mjera usmjerenih na zabranu ribolova koji se obavlja isključivo radi izlova peraja morskog psa i kojima se zahtijeva da se svi morski psi iskrcaju sa svim perajama prirodno povezanima s trupom;
- (j) mjera za promicanje razvoja održive akvakulture u skladu s mjerodavnim pravom Unije;
- (k) preporuka, prema potrebi i u mjeri u kojoj je to dopušteno u skladu s relevantnim osnivačkim dokumentima, kojima se potiče provedba Konvencije o radu u ribolovu Međunarodne organizacije rada;
- (l) prema potrebi, zajedničkih pristupa s drugim RFMO-ima, osobito s onima koji su uključeni u upravljanje ribarstvom u istoj regiji;
- (m) dodatnih tehničkih mjera koje se temelje na savjetima pomoćnih tijela i radnih skupina GFCM-a;
- (n) mjera u skladu s obvezama iz Ministarske deklaracije MedFish4Ever i Ministarske deklaracije iz Sofije.
- (o) mjera usklađenih s ciljevima postizanja gospodarskih i socijalnih koristi te koristi za zapošljavanje i doprinosa dostupnosti opskrbe hranom.

PRILOG II.

Godišnje utvrđivanje stajališta Unije koje treba zauzeti
na sastancima Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja (GFCM)

Prije svakog sastanka GFCM-a, kad se to tijelo pozove na donošenje odluka koje proizvode pravne učinke za Uniju, poduzimaju se potrebni koraci kako bi se u stajalištu koje treba izraziti u ime Unije uzele u obzir najnovije znanstvene i druge relevantne informacije dostavljene Komisiji, u skladu s načelima i smjernicama utvrđenima u Prilogu I.

U tu svrhu i na temelju tih informacija Komisija Vijeću ili njegovim pripremnim tijelima pravodobno prije svakog sastanka GFCM-a dostavlja pisani dokument u kojem se utvrđuju pojedinosti predloženog utvrđivanja stajališta Unije za raspravu i prihvaćanje pojedinosti stajališta koje treba izraziti u ime Unije.

Ako tijekom sastanka GFCM-a nije moguće postići dogovor, među ostalim na samom sastanku, predmet se upućuje Vijeću ili njegovim pripremnim tijelima kako bi se u stajalištu Unije uzeli u obzir novi elementi.
